

Eneco en LochemEnergie op de bres voor zonnepanelen op andermans dak

De rechtbank Den Haag heeft op 15 juni 2015 uitspraak gedaan in een zaak die is aangespannen door energiecoöperatie LochemEnergie en energiebedrijf Eneco tegen de Belastingdienst. Kern van deze zaak is dat eigenaren en huurders van zonnepanelen op andermans dak belasting moeten betalen over de stroom die opgewekt wordt. Eigenaren van zonnepanelen op eigen dak hoeven dat niet. De rechtbank heeft de belastingdienst in het gelijk gesteld.

De Belastingdienst is van mening dat eigenaren en huurders van zonnepanelen op andermans dak belasting moeten betalen over de stroom die is opgewekt omdat er sprake zou zijn van 'levering' van de stroom. Eneco en LochemEnergie zijn het niet eens met het standpunt van de Belastingdienst en betreuren de uitspraak van de Haagse rechtbank. Volgens Eneco en LochemEnergie wordt zo ongelijkheid voor een grote groep burgers die geen geschikt eigen dak heeft in stand gehouden. Deze burgers willen meedoen aan de transitie naar een duurzame energievoorziening door te investeren in zonnepanelen of door deze te huren in een collectief zonnepark. Maar zij krijgen niet dezelfde opbrengst uit hun zonnepanelen. Zij moeten belasting betalen voor de 'levering' van stroom terwijl dit al hun eigen, zelf opgewekte stroom is, uit zelf betaalde zonnepanelen elders. Het enige onderscheid is dat hun zonnepanelen niet op hun eigen dak (kunnen) liggen maar elders in collectief verband zijn geïnstalleerd. De zonne-energie wordt echter wel degelijk voor hun eigen rekening en risico opgewekt. Eigenaren van zonnepanelen op eigen dak hoeven die belasting niet te betalen. De manier waarop collectieve zonneparken kunnen worden geëxploiteerd blijft hierdoor zeer moeizaam rendabel te krijgen. Wat het voor de leden en gebruikers van het onderhavige zonnepark betekent wordt hieronder nader toegelicht. De uitspraak zorgt er voor dat duurzame energie voor heel veel burgers niet bereikbaar gaat worden. De uitspraak zal nu uiteraard eerst goed worden geanalyseerd en later zal besloten worden op welke wijze eventuele verdere actie wordt ondernomen.

Kern van het geschil

Eneco en LochemEnergie zijn het niet eens met het standpunt van de Belastingdienst. Er ontstaat zo ongelijkheid voor een grote groep burgers die geen geschikt eigen dak heeft maar wel wil meedoen met de transitie naar een duurzame energievoorziening door te investeren in zonnepanelen of door deze te huren in een collectief zonnepark. Zij krijgen nu een lagere opbrengst uit hun zonnepanelen omdat ze via Eneco belasting moeten betalen voor de 'levering' van stroom terwijl dit al hun eigen, zelf opgewekte stroom is.

Paul Stolte namens LochemEnergie: "Het gaat ons om het principe. Iedere burger moet onder dezelfde omstandigheden kunnen bijdragen aan de energietransitie. Dit geldt wat ons betreft dus ook voor de toepassing van de belastingvrijstelling voor eigen opwek. Daar maken wij ons sterk voor."

Paul van der Hoeven van Eneco: "Er is in zonneland een situatie ontstaan die wel eens wordt vergeleken met het kweken van groente. Als je komkommers koopt bij de groenteman dan betaal je daar belasting over. Dat is duidelijk. En als je komkommers uit eigen tuin eet dan betaal je daar geen belasting over. Ook duidelijk. Maar waarom zou je belasting moeten betalen over komkommers die je uit je eigen volkstuin haalt?"

De juridische procedure is in goed overleg met de Belastingdienst gestart in het eerste kwartaal van 2014 en wordt gevoerd namens één lid van de coöperatie. De totale opwek van deze klant is 1.150 kWh en de teruggevraagde energiebelasting is 163 euro (0,14228 euro per kWh). In totaal treft het geschil 30 leden van de coöperatie die zonnepanelen hebben gehuurd als onderdeel van een project om op het gemeentehuis van Lochem een collectief zonnedak te realiseren. Gemiddeld genomen zou het voor het gehele zonnepark dus gaan om een afdracht van 30 leden x 163 euro = 4.890 euro per jaar.

Wat betekent de uitspraak voor onze leden en hadden we hier rekening mee gehouden?

Om met dat laatste te beginnen, ja, er was uiteraard al wel rekening mee gehouden dat we mogelijk geen gelijk zouden krijgen. De discussies die er de afgelopen jaren aan vooraf gegaan zijn hebben laten zien dat de ministeries (EZ en Financiën) kort gezegd van mening zijn dat "achter de meter" wel, en "voor de meter" (dus op

andermans dak), geen vrijstelling voor eigen duurzame opwek geldt. Dus in financiële zin hadden we een eventuele winst in deze zaak ingecalculeerd als “meevaller”.

Je moet bedenken dat deze zaak al gestart is voordat het nationaal Energieakkoord er was, en voordat de overheid een regeling, vaak aangehaald als “postcoderoos-regeling”, had bedacht voor collectieve opwek met duurzame (zonne-) energie. Met die nieuwe regeling kunnen leden van coöperaties die collectief zon opwekken op andermans dak, een teruggave krijgen van 9 cent (incl. BTW) aan Energiebelasting per opgewekt kWh. Bovendien moet die opwek in de nabijheid van de leden/eindgebruikers plaatsvinden (postcoderoos). Dit is een erg ingewikkelde regeling geworden en bovendien financieel niet rendabel.

Eindgebruikers betalen immers per kWh die ze thuis gebruiken ongeveer € 0,145 en krijgen daarvan slechts 9 cent terug. Zelfs in het gunstigste geval dat er geen verdere kosten zouden zijn, zou een kWh die men collectief opwekt dan de “kale” stroomprijs opleveren van ca. € 0,07 + de € 0,09 energiebelastingteruggave = € 0,16 terwijl men voor het gebruik van die stroom thuis € 0,225 betaalt aan de energieleverancier. Maar er zijn wel degelijk extra kosten, want men moet een coöperatie in stand houden, administratie voeren, verzekering en onderhoud regelen, een dure netaansluiting betalen, enz.. Vandaar dat wij die regeling zoals die op dit moment bestaat niet zo geweldig vinden. Alleen als je er vanuit een andere bron nog wat subsidie bij kunt regelen kun je er een - nog steeds magere - businesscase mee maken. Als we gelijk zouden hebben gekregen zou de volledige energiebelasting niet verschuldigd zijn. En dan houd je dus € 14,5 -/- € 0,09 = € 0,055 meer over per kWh. En dat maakt verschil!

In onze rechtszaak ging het om een zonnepark dat was gerealiseerd voordat de “postcoderoos-regeling” er überhaupt was. De financiële opzet was dan ook op dat moment mogelijk gemaakt met extra bijdragen zodat onze leden ook konden meedoen als er onverhoopt toch energiebelasting zou moeten worden afgedragen. Het park maakt onderdeel uit van een proeftuinproject. Een gelijk in de rechtszaak zou dan ook vooral een meevaller zijn, maar wel erg belangrijk voor de ontwikkeling van nieuwe zonneparken. Overigens was de verwachting dat zelfs indien we in het gelijk gesteld zouden zijn, de overheid wel met reparatiewetgeving zou komen, waardoor het voordeel beperkt zou blijven. Voor de leden betekent dus dat er niet veel verandert ten opzichte van het moment van instap. De meevaller waarop gehoopt was blijft vooralsnog uit.

Hoe nu verder?

Er is wel degelijk een belangrijke stap verder bereikt met deze uitspraak. Er is in zekere mate meer duidelijkheid gekomen over de wijze waarop tegen de gehanteerde begrippen in de Energiebelastingwetgeving wordt aangekeken. En de vraag staat nog open op welke wijze we hier mee verder gaan. Dat zal de komende weken worden beslist. De opties zijn de juridische weg verder te volgen door hoger beroep aan te tekenen bij het Gerechtshof, en er kan onderzocht worden of in onderling overleg tot een oplossing kan worden gekomen die voldoet aan de criteria die de rechter aangeeft. Ook kan de politieke weg bewandeld worden waarbij de uitspraak klip en klaar duidelijk maakt dat de overheid rechtsongelijkheid creëert voor burgers die willen verduurzamen. En op deze wijze de transitie naar duurzame energie behoorlijk in de weg blijft staan.